

Stručni rad

KORIŠTENJE KUTIJE ZA PITANJA NA SATU RAZREDNIKA

Valentina Batagelj
Osnovna škola Frana Erjavca Nova Gorica

Sažetak

Biti razrednik izazov je za svakog učitelja. Kao studentu engleskog jezika u Sloveniji, tijekom studija se veliki naglasak daje stjecanju znanja o morfologiji engleskog jezika, književnosti, povijesti, teoriji književnosti, izgovoru i lingvistici. Kada nam se kao učiteljima otvore vrata u svijet razredništva, nismo dobro pripremljeni kako se povezati učenicima što je ključno za učitelja razredne nastave. U Sloveniji se često dešava da učitelj koji predaje predmetnu nastavu, od 6. do 9. razreda, ostaje razrednik istoj skupini učenika. Stoga je esencijalno postaviti čvrste temelje i pridobiti povjerenje učenika u 6. razredu. Jedan od načina povezivanja s učenicima je izrada kutije za pitanja koja učenicima nudi odgovore na anonimno postavljena pitanja. U članku je predstavljeno što je to kutija za pitanja, kako ju koristiti te su navedeni prijedlozi kako odgovoriti na takva pitanja i kako njeno korištenje može pomoći razredniku u svom poslu.

Ključne riječi: sat razrednika, razrednik, kutija za pitanja, osnovna škola

1. Uvod

Korištenje kutije za anonimna pitanja je obrazovni alat koji u inozemstvu često upotrebljavaju pri poučavanju spolnog odgoja prvenstveno zato što nudi povjerljivost pri postavljanju pitanja. Korištenje tog obrazovnog alata u učionicama nudi mnogo mogućnosti za potporu učenicima i razredniku. Korištenje kutije smo prvi puta predstavili učenicima Osnovne škole Frana Erjavca nakon tragične prometne nesreće u kojoj je poginuo otac jednog od učenika. Njegovi kolege su poslije pogreba došli u školu s natečenim očima, šokirani i nepripremljeni za primanje bilo kakvih informacija od strane učitelja. Nešto je trebalo poduzeti i kutija za pitanja bila je pravi odgovor.

2. Što je kutija za pitanja i kako ju koristiti?

Kutija za pitanja je idealna za korištenje tijekom sata razrednika kako bi upoznali učenike, njihove interese, trenutne brige koje učenici ne žele reći na glas jer ih je sram ili strah. Napravljena je od obične kutije s pokrovom kao što je kutija za cipele. Mogu je izraditi učenici tako da svatko nacrtava ilustraciju po njoj

Slika 1: primjer kutije [1]

Možemo upotrijebiti i torbu, šešir ili neki drugi neproziran predmet kako bismo osigurali povjerljivost. Učenici uzmu komad papira i zapisuju pitanja. Ako postoji neka tema o kojoj, kao učitelj, ne želite raspravljati napomenite da na tu temu nećete odgovarati. Učenike zamolimo da ne gledaju što su napisali njihovi kolege te nakon što su napisali pitanje, uputimo ih da preklope list te ga stave u kutiju. Na pitanja odgovara učitelj, glasno, pred cijelim razredom. Ako vi, kao učitelj, ne volite improvizirati, učenicima objasnite da će pitanja biti odgovorena na idućem satu razrednika. Tako imamo više vremena za pripremu odgovora. Ako je previše pitanja na određenu temu, a mi se ne smatramo dovoljno upućeni u nju, možemo pozvati stručnjaka na sat koji će nam reći više o području koje ih zanima. Učenici će nakon postavljenog pitanja dobiti potvrdu da nisu jedini koji imaju slična pitanja. Osim toga, tako se može pronaći tema koja se inače ne bi obrađivala u učionici, a koja je učenicima zanimljiva.

3.Odgovori na pitanja

Pri odgovaranju na pitanja je ključno da se pridržavamo sljedećih preporuka:

- stvorimo siguran prostor u kojem će se učenici osjećati opušteno. Pomoći će ako s njima podijelimo osobni problem kojeg smo imali kad smo bili njihove dobi ili nešto s čime se trenutno suočavamo. To će stvoriti prostor u kojem mogu i sami podijeliti svoje brige i interese;
- moramo uzeti u obzir kulturološke razlike, vrijednosti, uvjerenja pojedinaca;
- prilikom komuniciranja budite topli te pri odgovaranju nemojte preuveličavati niti pridavati težinu potencijalnim problemima s kojima se učenici susreću. Govorimo iskreno. Nemojmo kritizirati niti umanjivati probleme;
- razgovarajmo o poštivanju pitanja drugih kolega iz razreda;
- ako osjetite nelagodu zbog nekog pitanja, izrazite to. Ako ne znamo odgovor na pitanje, recite i to. Naglasite da je odgovor samo naše mišljenje, a ne općeprihvaćena istina;
- kad ponudimo odgovor upitajmo učenike za njihovo mišljenje o pitanju;
- brinimo o diskretnosti. U slučaju ozbiljnijeg problema kojeg treba riješiti, razgovarat ćemo sa savjetnicom te ćemo ju pozvati na sat kako bismo razgovarali o toj ozbilnoj temi;
- nijedno pitanje nije glupo niti trivijalno. Svatko zасlužuje svoj odgovor;
- kod odgovaranja koristimo jednostavan jezik, osobito ako smo u osnovnoj školi. Važno je da učenike ne prenatrpamo informacijama. Ako će ih nešto dodatno zanimati, mogu postaviti dodatna pitanja – uživo ili uz pomoć kutija.
- pazite na govor tijela i ono što njime izražavate.

4. Primeri pitanja

Učenici u osnovnoj školi, osobito u šestom razredu, postavljaju pitanja koja se odnose na različite teme.

Često ih brine školski uspjeh:

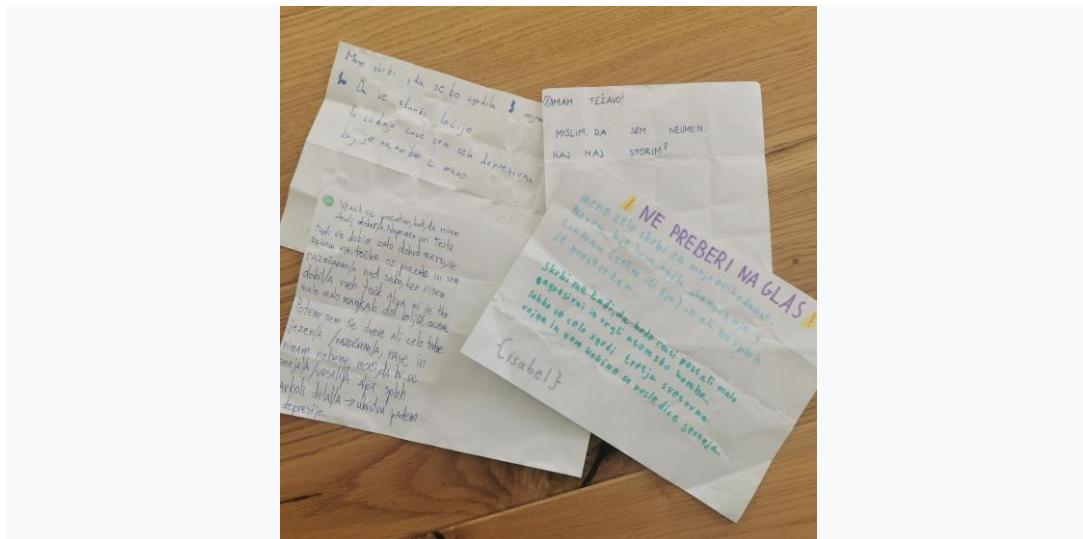
- brine me što imam loše ocjene u školi i to da sam loš u školi. Što mogu učiniti?
- ponekad mi se čini da nisam dovoljno dobra. Na primjer, čak kad na testu dobijem dobru ocjenu, gledam bodove. Zatim sam ljuta po cijele dane ili čak tjedne
- imam poteškoća, mislim da nisam sposobna. Što mogu učiniti?

Pitanja se često nadovezuju na razumijevanje u obitelji:

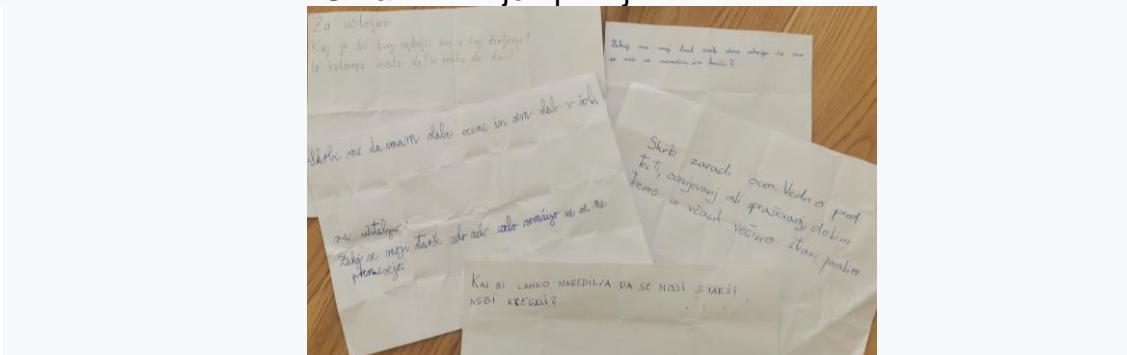
- brine me hoće li se moji roditelji ljutiti
- što mogu učiniti kako se moji roditelji ne bi svađali?
- zašto me moj brat svaki dan udara i viče na mene iako mu ništa nisam učinio?

Neki su zabrinuti za budućnost, osobito u ovo vrijeme rata u Ukrajini:

- jako me brine budućnost. Ne znam hoću li pronaći stan u Londonu;
- bojam se da će započeti treći svjetski rat;
- bojam se da će Rusi baciti bombu na nas.

Slika 2: Primjeri pitanja učenika

Slika 3: Primjeri pitanja učenika

Neke učenike zanima više o učitelju pa postavljaju i takva pitanja, a neki pak nemaju nikakvih pitanja. Potrebno je prihvati i takve učenike te ih nije potrebno siliti na postavljanje pitanja. Kad smo kutiju za pitanja upotrijebili s učenicima iz istog razreda kao i učenik koji je izgubio oca u prometnoj nesreći, naš razgovor je trajao tri školska sata. Gotovo svi učenici su plakali dok su pričali svoje osobne priče što ne bi bilo moguće postići tijekom uobičajenog školskog sata. Učenici su međusobno dijelili svoje brige, tješili se te je njihova povezanost trajala sve do devetog razreda kad su napustili osnovnu školu.

5. Zaključak

Kutija za pitanja učenicima omogućava da postave anonimna pitanja na koja dobivaju odgovor odrasle, stručne osobe. Puno znači već to što slušaju kako kolege iz razreda imaju slična pitanja i brinu ih slične brige. Ponekad, samo pisanje pitanja vezano uz brigu ili neki izazov oko učenja te čitanje tog pitanja naglas, učenicima pomaže jer se osjećaju uvaženi i saslušani čak i bez dobivanja ikakvog odgovora. Učitelj na taj način upoznaje svoje učenike i može ih poduprijeti, a svojim odgovorima učenici podupiru jedni druge. Tako ujedno učitelj uči prepoznati kako razmišljaju učenici te kako im može pružiti najbolju podršku. Uče kako poštivati različitosti drugih te se međusobno povezuju kao skupina koja je podijelila ono što ih najviše muči. Sve to utječe pozitivno na atmosferu u razredu, međusobnu suradnju i motivaciju pri učenju jer im pitanja ne oduzimaju koncentraciju tijekom učenja, a time ujedno lakše prate nastavu. Često postavljena pitanja o određenoj temi su odlična odskočna daska za obradu te teme tijekom sljedećih sati s obzirom na to da učenici sami od sebe teško predlažu temu o kojoj bi voljeli razgovarati pri idućem susretu.

6. Literatura

- [1.] Forster L. (2016). Cardboard Question Box Beats Google Search Box Any Day.